

יוצרים מציאות שעובדת אגף השיקום בביטוח הלאומי

הביטוח הלאומי
לצדך, ברגעים החשובים של החיים
*6050 • www.btl.gov.il

יוצרים מציאות שעובדת שיקום בביטוח הלאומי

אגף השיקום במוסד לביטוח לאומי מטפל בשיקום המקצועי ובהשתלבות בשוק העבודה של הקבוצות הבאות:

- ✓ אנשים שנקבעו להם לפחות 20% נכות עפ"י חוק נכות כללית
- ✓ אנשים שנקבעו להם לפחות 10% נכות על פי חוק נפגעי עבודה¹
- ✓ נפגעי פעולות איבה שנקבעו להם לפחות 20% נכות ובני משפחות שכולות, על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה²
- ✓ אלמנים ואלמנות הזכאים לשיקום מקצועי על פי חוק נפגעי עבודה ושאיירים
- ✓ בנות ובני הזוג של נכים קשים
- ✓ הורים לילד נכה שנפטר

שירותי השיקום ניתנים בסניפי הביטוח הלאומי בהתאם לכללי הזכאות וללא מבחני הכנסה, על ידי עובדים סוציאליים בעלי הכשרה בתחום השיקום.

מדיניות אגף השיקום מכוונת ליצירת הזדמנויות לתעסוקה בשוק החופשי בשכר מלא, בעבודה התואמת את ההכשרה והכישורים של האדם. אנו מאמינים כי יצירת הזדמנות לתעסוקה איכותית לאנשים עם מוגבלות מהווה בסיס לצמצום פערים ולשויון הזדמנויות, מקדמת השתתפות בחברה ושיפור באיכות החיים של הפרט והמשפחה.

עובדי האגף פועלים לשילוב אנשים עם מוגבלות בקורסים מקצועיים ובלמודי השכלה גבוהה המיועדים לאוכלוסייה הכללית. עובדי השיקום מציעים תמיכה אישית, והתאמת תכנית ההכשרה והלימודים לצרכים וליכולות של הפרט כולל סידורי ההנגשה הנדרשים כדי שהאדם יוכל לסיים לימודיו בהצלחה.

האגף מפתח ומקדם תכניות מגוונות להסרת חסמים, לצמצום פערי השכלה וחיזוק מיומנויות להשתלבות בעבודה או כהכנה לתכניות הכשרה מקצועיות ולימודי השכלה גבוהה.

עובד השיקום שותף לתהליך השיקום, הוא מלווה את מקבל השירות ודואג למיציא הזכויות שלו, עד להשתלבות מוצלחת בעבודה.

הנהלת ועובדי האגף מקיימים ביקורת ומעקב אחר תהליכי השיקום, ומבצעים כל העת הערכה, מדידה ולמידה שוטפת, המאפשרים התאמה של תכניות השיקום לשינויים המתמידים בשוק העבודה.

1 **לנפגעי עבודה** ישנה זכאות לשירותי שיקום תעסוקתי ובנוסף זכאות להטבות שונות עפ"י חוק (עמוד 6)

2 **לנפגעי פעולות איבה** ישנה זכאות לשירותי שיקום תעסוקתי ובנוסף להטבות עפ"י חוק (עמוד 6)

שירותי השיקום המקצועי

השירותים כוללים ייעוץ והכוונה ומגוון תכניות הכשרה ולימודים:

הכוונה וייעוץ תעסוקתי

- ליווי וייעוץ לבחירת מקצוע
- אבחון תעסוקתי במכוני אבחון כולל אבחון תעסוקתי מותאם (לאנשים עם עיוורון ולאנשים על הרצף האוטיסטי)
- אבחון לצורך התאמת עמדת עבודה על ידי מרפא בעיסוק
- אבחון נויורופסיכולוגי

תכניות הכנה לתעסוקה ולרכישת השכלה

- סדנאות להשתלבות בעבודה: סדנה להכרת שוק העבודה, פיתוח כלים ומיומנויות של חיפוש עבודה והשתלבות בעבודה, התמודדות עם חסמים בדרך להשתלבות בעבודה. הסדנאות מתקיימות בסניפי הביטוח הלאומי לאורך כל השנה.
- סדנאות העצמה ואסטרטגיות למידה: סדנה לשיפור הרגלי למידה, חיזוק הביטחון העצמי והאמונה העצמית. הסדנאות מתקיימות בסניפי הביטוח הלאומי לאורך כל השנה.
- קורסים ליישומי מחשב
- קורסים ללימודי עברית לעולים חדשים
- השלמת 12 שנות לימוד (תג"ת)
- השלמת בגרות
- קורס הכנה למבחן הפסיכומטרי
- מכינות אקדמאיות
- תכניות לחיזוק מיומנויות תעסוקתיות חלקן משלבות התנסות בתחומי עיסוק פוטנציאליים כמו: בק אופיס, בדיקת תוכנה, מלונאות ועוד.

תכניות הכנה לתעסוקה ולרכישת השכלה המותאמות לצרכים ייחודיים

- תכניות המיועדות לאנשים עם נכות קשה, מוגבלות נפשית, אוטיזם, הפרעות קשב וריכוז, פוסט טראומה בגין תקיפה מינית, פגיעת ראש ולקות ראייה (ראה פירוט תכניות בנספח 1).

הכשרה מקצועית

- קורסים להכשרה מקצועית במגוון נושאים המתקיימים במוסדות לימוד בקהילה ומיועדים לכלל האוכלוסייה. היקף הסיוע נקבע בהתאם לתנאי הזכאות.

השכלה גבוהה

- לימודים לתואר ראשון, במוסדות לימוד המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה. היקף הסיוע נקבע בהתאם לתנאי הזכאות.

סיוע בחיפוש והשמה בעבודה

סיוע לקראת השתלבות בעבודה באמצעות:

- ליווי עובד שיקום
- סדנאות הכנה לעבודה
- הפנייה לחברות השמה המתמחות בשילוב אנשים עם מוגבלות בעבודה
- שירות ייחודי של קבלת הצעות עבודה מתאימות בהודעות SMS או דואר אלקטרוני
- השמה במשק"ם

שירותים תומכים בתהליכי השיקום

- הפעלת שירות מתנדבים ארצי לליווי ותמיכה
- הפעלת שירות ייעוץ לנכה למיצוי זכויות בבתי חולים ובסניפי הביטוח הלאומי
- מגוון פעולות קבוצתיות וקהילתיות למיצוי זכויות
- לימוד נהיגה לאנשים המוגבלים בניידות לצורך ביצוע תכנית שיקום

תשלומים נלווים לשיקום המקצועי

- שכר לימוד
- דמי שיקום / דמי מחייה
- הוצאות נסיעה
- ספרים וציוד לימודי
- שכר דירה
- מימון הוצאות תמיכה והנגשה הנדרשות למימוש תכנית השיקום: שיעורי עזר, תרגום לשפת הסימנים, תמלול, שיקלוט, חונכות, הקראות, לימוד אסטרטגיות למידה ומלווה הכשרה

שירותים לנפגעי פעולות איבה

נפגעי פעולות איבה (נכים ובני משפחות שכולות) זכאים בנוסף לשיקום התעסוקתי, לסייע בתחומי רווחה, בדומה לזכויות הניתנות על ידי משרד הביטחון לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות. עובדי השיקום מלווים את נפגעי פעולות האיבה ובני המשפחות לאורך החיים.

- התערבות מיידית לאחר הפיגוע, כולל ביקור בבית חולים וניחום אבלים
- טיפול מתמשך וליווי של עובדי השיקום בהתמודדות עם מצבי חיים ומיציא זכויות
- קבוצות טיפול ותמיכה להורים ואחים שכולים, נכים, אלמנים ואלמנות
- מועדון תעסוקתי וחברתי המקיים חוגים, טיולים והרצאות העשרה (בירושלים ובתל אביב)
- כנסים ומפגשים אזוריים לבילוי והעשרה באמצעות סרטים, הרצאות והצגות
- שירות מתנדבים המלווים את הנכים והמשפחות בצרכי היומיום
- מפגשים פסיכולוגיים חינוכיים לאורך השנה
- פעילות ליום הזיכרון

מיציא זכויות לנפגעי עבודה

אנשים המוכרים כנפגעי עבודה זכאים בנוסף לשיקום תעסוקתי גם לזכויות כספיות מתוקף חוק נפגעי עבודה. הזכויות הן לסייע בדיוור, ברכישת רכב ובשיקום לעסק עצמאי. הסייע ניתן באמצעות:

- היוון
- תשלום מקדמות
- קצבה מיוחדת לסייע בפעולות היומיום (ADL), על פי תנאי הזכאות המפורטים בחוק.
- מענקים, על פי תנאי הזכאות המפורטים בחוק.

יצירת קשר

אתם מוזמנים ליצור אתנו קשר בדרכים הבאות:

- אתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי בכתובת: www.btl.gov.il
- מחלקות השיקום בסניפי הביטוח הלאומי:

סניף	מנהל תחום השיקום	כתובת	מייל	טלפון מזכירות
אשדוד	רותי הלפרין	הבנים 14, אשדוד	ruthal@nioi.gov.il	08-8686686
אשקלון	לילאנה קטוק	הנשיא 101, אשקלון	lilik@nioi.gov.il	08-6741122
באר שבע	מיכל מויאל	התקווה 4, באר שבע	Michalmo@nioi.gov.il	08-6295325
בני ברק	ניסים בן בסט	אהרונוביץ 12, בני ברק	nissimb@nioi.gov.il	03-6152970
חדרה	חדוה הלבין	הילל יפה 7 א', חדרה	Hedvah@nioi.gov.il	04-6328245
חולון	ציפי סולודר	פנחס לבון 26 פינת ברקת, חולון	zipis@nioi.gov.il	03-5022572
חיפה	אדוה לרנר	פל-ים 8, חיפה	Adval@nioi.gov.il	04-8544702
טבריה	אורית שלינגר-עשת	הופיין 1, טבריה	orits@nioi.gov.il	04-6738102
ירושלים	מאשי סנדרוביץ	שמעון בן שטח 4, ירושלים	mashis@nioi.gov.il	02-6755422
כפר סבא	תניה ינאי	וייצמן 39, כפר סבא	Taniay@nioi.gov.il	09-7479831
כרמיאל	מיכאל מיכאיל	נשיאי ישראל 11, כרמיאל	michaelm@nioi.gov.il	04-9907815
נהריה	דיאנה עבד	וייצמן 62, נהריה	dianaa@nioi.gov.il	04-9528138
נצרת	אחמד ג'ברין	המחצבות 3, נצרת	ahmedj@nioi.gov.il	04-6027868
נתניה	מרים בורשטיין	הרצל 68, נתניה	Miriamb@nioi.gov.il	09-8602879
עפולה	קרנית ספיר	מנחם 2, עפולה	karnits@nioi.gov.il	04-6529219
פתח תקוה	ענת הרפז	רוטשילד 72, פתח תקוה	anath@nioi.gov.il	03-9114896
קריות	יאיר כהן	אח"י אילת 50, קריית חיים	yairc@nioi.gov.il	04-8467400
ראשון לציון	אירית טובול-אפרתי	ישראל גלילי 7, ראשון לציון	iritt@nioi.gov.il	03-9426604
רחובות	מילי שוורצמן	רמז 64, רחובות	millies@nioi.gov.il	08-9345393
רמלה	ג'ודי הרשפג	דני מס 11, רמלה	judithh@nioi.gov.il	08-9777405
רמת גן	יאיר שפירא	החשמונאים 15, רמת גן	yairs@nioi.gov.il	03-6751421
תל אביב	יעל שריף	יצחק שדה 17, תל אביב	Yaelsh@nioi.gov.il	03-6250356

תכניות הכנה לתעסוקה ולהשכלה המותאמות לצרכים ייחודיים

1

אנשים עם נכות קשה

✓ **מכינת צוות"א** - התכנית מנגישה לצעירים עם נכות קשה את שלב הכניסה ללימודים אקדמיים על ידי השתתפות בקורסים באוניברסיטה ב"מעמד מיוחד", ובליווי וחניכה בנושאים לימודיים וחברתיים. המכינה מתקיימת באוניברסיטת תל אביב.

2

אנשים עם מוגבלות נפשית (התכניות בשיתוף משרד הבריאות)

✓ **מכינת אשנ"ב** - תכנית הכנה ללימודים על תיכונים להקניית הרגלי למידה וריענון ידע. התוכנית מופעלת על ידי חברת אשנ"ב במכללה למינהל בחיפה, בשלוחת מכללת שנקר בתל אביב, במכללת הדסה ירושלים, במכללה הטכנולוגית באר שבע והקמפוס האקדמי של המכללה למינהל ראשון לציון.

✓ **"החממה"** ללימודי אמנויות של הגראז' - תכנית הכנה לקראת לימודי אמנות, כתיבה או מוזיקה, ו/או השתלבות בתחום. התכנית כוללת לימודים עיוניים ומעשיים בשילוב חניכה של עמיתים מהתחום, והיא מופעלת על ידי "עמותת דרום" בתל אביב בשיתוף הקרן למפעלים מיוחדים של הביטוח הלאומי.

✓ **"זינוק"** - תכנית לבניית זהות תעסוקתית, חיזוק הרגלי עבודה בסיסיים ומיומנויות תעסוקתיות. מתקיימת במכללת עמק יזרעאל ומופעלת על ידי "גשר" (מרכז שיקום מגדל העמק).

✓ **"גשרים"** - תכנית לחיזוק הרגלי עבודה בסיסיים ומיומנויות תעסוקתיות, מתקיימת במכללת גל (שלוחת חיפה).

✓ **"באופן אחר"** - התכנית מכוונת לתהליך שיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימודי מכונאות אופניים. התכנית מתקיימת בסניף "אנוש" רמת גן, בשיתוף הקריה האקדמית אונגו.

✓ **"המטבח של טוביה"** - התכנית מכוונת לתהליך שיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימודי טבחות וקונדיטוריה. התכנית מתקיימת בסניפי "אנוש" בכרמיאל ורמת גן, בשיתוף הקריה האקדמית אונגו.

✓ **"ראשית"** - תכנית לנשים חרדיות המכוונת לתהליך שיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימוד מקצועות המזכירות. התכנית מופעלת ע"י עמותת בית חם, במרכז "ראשית" של בית חם בבני ברק.

✓ **"הנדימן"** - תכנית לגברים חרדים המכוונת לתהליך שיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימודי אחזקה. התכנית מופעלת על ידי עמותת בית חם, ומתקיימת במכללה החרדית להכשרה מקצועית באשדוד.

3

אנשים על הרצף האוטיסטי

- ✓ **"רואים רחוק"** - התכנית מכשירה צעירים לקראת שילוב בצבא בתפקיד מקצועי (פיענוח תצלומי אוויר, מידענות, QA, מכשור אופטי). התכנית מתקיימת בקריה האקדמית אונג, בשיתוף משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים וצה"ל.
- ✓ **"נתיב נגיש לתעסוקה"** - התכנית מכוונת לתהליך שיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימודי עיסוק ייחודי כמו בק אופיס ושיווק דיגיטלי, ומתקיימת בבית איזי שפירא ברעננה.
- ✓ **תכנית "טל"** - תכנית לבניית זהות תעסוקתית, חיזוק הרגלי עבודה בסיסיים, והכשרה ראשונית במגוון תחומי עיסוק בהם תכנת מיפוי מפות (GIS). התכנית מתקיימת במכללת גל בחיפה, רעננה ואשדוד.
- ✓ **מכינת "דרור"** - הכנה ללימודים על תיכונים, בשיתוף עמותת "גוונים" ואוניברסיטת תל אביב, מתקיימת בקמפוס האוניברסיטה.
- ✓ **מכינת "אבני דרך לחיים"** - הכנה ללימודים על תיכונים על ידי טעימות אקדמיות במכללת תל - חי, בשיתוף עמותת אבני דרך לחיים ומשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

4

אנשים עם הפרעות קשב וריכוז

- ✓ **"ניצן אונים"** - תכנית המיועדת לאנשים עם קשיי תפקוד והסתגלות, לקווים למידה והפרעות קשב קשות, לחיזוק מיומנויות תעסוקתיות ותקשורתיות לקראת השתלבות בעבודה. התכנית מתקיימת בתנאי פנימייה (לא חובה) בשיתוף משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, בקמפוס "אונים" בכפר סבא.
- ✓ **"מ'רופין לקריירה"** - תכנית המיועדת לאנשים עם הפרעות קשב קשות לקראת השתלבות בקורס מקצועי. התכנית מתקיימת במכללה הטכנולוגית רופין.

5

אנשים עם פוסט טראומה עקב תקיפה מינית

- ✓ **"יוצרות עתיד"** - התכנית מיועדת לנשים עם פוסט טראומה על רקע פגיעה מינית, היוצאות ממעגל הזנות. התכנית מכוונת לתהליך השיקום ב"עבודה תחילה" באמצעות לימוד שיווק דיגיטלי ותפירה. התכנית בשיתוף עמותת "הופכות את היוצרות" והקרן למפעלים מיוחדים של הביטוח הלאומי ומתקיימת בתל אביב.

6

אנשים עם פגיעת ראש

תכניות המשלבות טיפול קוגניטיבי, סדנאות הכנה וליווי בעולם העבודה. הסדנאות מתקיימות במכון הלאומי לשיקום נפגעי ראש, ביחידה הנוירופסיכולוגית לטיפול ולשיקום ובמכון משאבים.

7

אנשים עם עיוורון ולקות ראייה בעלי תעודת עיוור

מכינת על"ה - מכינה להשלמת בגרות והכנה למבחן הפסיכומטרי. אורך המכינה בין שנה לשנתיים לפי יחידות ההשלמה הנדרשות לתעודת הבגרות. התכנית מופעלת על ידי עמותת על"ה באוניברסיטה העברית בירושלים.

לפח